

Aan het College van B&W van de gemeente Olst-Wijhe,
Raadhuisplein 1,
8121BN Wijhe.

Wijhe, 23 mei 2019.

2019.002p

Betreft: Advies DPIA Fraudeonderzoek

Geacht College,

De Adviesraad Samenleving (AS) van de Gemeente Olst-Wijhe is gevraagd om advies uit te brengen over het DPIA Fraudeonderzoek op grond van de Participatiewet.

De Adviesraad is een aantal keren bijeen geweest rondom dit onderwerp. Ook is er een informatief gesprek geweest met mevr. Reinders van Werk, Inkomen en Zorg.

De AS is zeer te spreken over de uitvoerige informatie, die de raad ontving van de gemeente.

Door mevrouw Reinders werden de vragen vanuit de AS tijdens een overleg adequaat beantwoord.

Dat overleg leidde weer tot nieuwe vragen. Deze werden vervolgens snel en doeltreffend beantwoord.

Uitgangspunt bij dit advies

De AS gaat er vanuit dat het stuk door de gemeente is getoetst aan vigerende internationale wet- en regelgeving (zoals onder meer het EVRM, het VN verdrag Inclusie en het IVRK) en jurisprudentie (in het bijzonder de Uitspraak van april 2019 (ECLI:NL:CRVB:2019:1372)). De adviesraad acht het om haar moverende redenen in dit geval niet haar taak te controleren of een en ander conform deze regelgeving wordt doorgevoerd.

We hebben nog een aantal opmerkingen en aanbevelingen:

- Het was goed om te horen dat er binnen de gemeente gewerkt wordt met een lijst van do's-and-don'ts op het gebied van bescherming beveiliging persoonsgegevens. En ook dat er audits plaatsvinden op dit onderwerp.
- Het is belangrijk om uit te gaan van objectieve gegevens bij het verstrekken van uitkeringen. In de toegezonden stukken komen we ook het begrip onderbuikgevoel tegen. Een consulent Werk, Inkomen en Zorg kan het gevoel krijgen dat er iets niet klopt. Dat subjectieve gevoel wordt gedeeld in een overleg van meerdere consultants, waarbij eventueel een sociaal onderzoeker aanwezig is. Samen wordt gekeken naar die specifieke situatie en pas dan kan het leiden tot onderzoek. De AS wil de gemeente meegeven tools te ontwikkelen die als doel hebben de signalen, die leiden tot het starten van onderzoek te objectiveren.

- De bewaartermijnen van persoonlijke gegevens bij de gemeente zijn gebaseerd op de VNG selectielijst. Deze is landelijk vastgesteld. De gemeente Olst-Wijhe maakt ook deel uit van de VNG en kan eventueel voorstellen tot verandering doen. We vinden als AS in één specifieke situatie de bewaartermijn te lang. Namelijk, als iemand een uitkering aanvraagt bij de gemeente Olst-Wijhe, wordt die aanvraag in behandeling genomen. Dat kan positief of negatief uitvallen. Als een aanvraag niet wordt ingewilligd, worden vervolgens de aanvraaggegevens vijf jaar bewaard. De AS lijkt een periode van een jaar voldoende voor deze situatie, nu niet is gebleken van fraude of kwade opzet.
- Een aantal mensen heeft moeite met het lezen van ambtelijke teksten en invullen van formulieren. Laaggeletterdheid komt meer voor dan we vaak denken. Er kan dan heel snel iets mis gaan met een aanvraag. Vervolgens worden de gegevens in de vorm van een aantekening voor vijf jaar vastgelegd. Dat vindt de adviesraad niet wenselijk, nu veelal niet gebleken van fraude of kwade opzet.

Conclusie

We brengen als Adviesraad Samenleving Olst-Wijhe met de gemaakte afspraken, een positief advies uit over het DPIA Fraudeonderzoek.

Met vriendelijke groet,

Sanny Kolkman

Voorzitter Adviesraad Samenleving Olst-Wijhe